

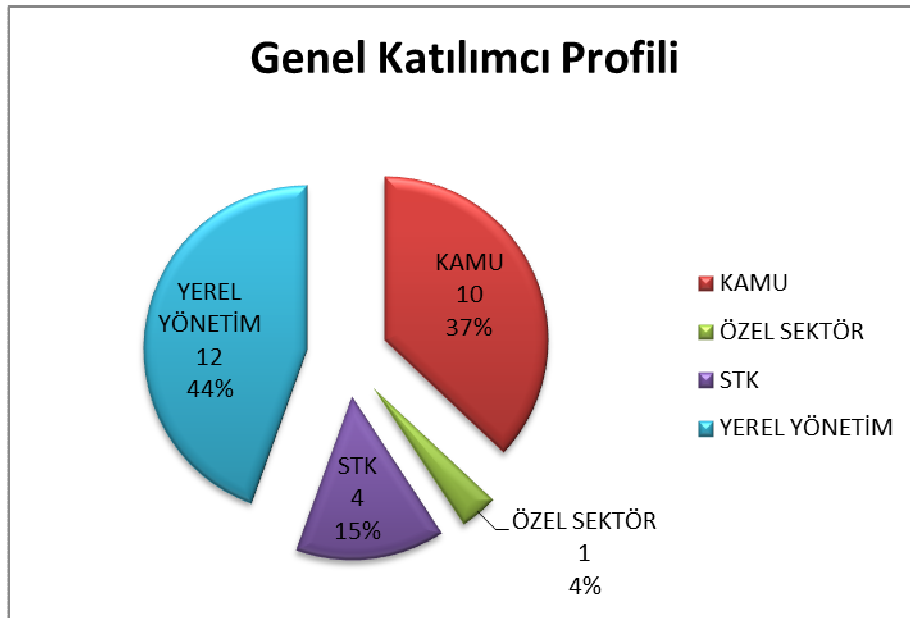
2010-2013 İZMİR BÖLGE PLANI İLÇE LANSMAN SÜRECİ KARABURUN SONUÇ RAPORU

Tarih: 9 Aralık 2010

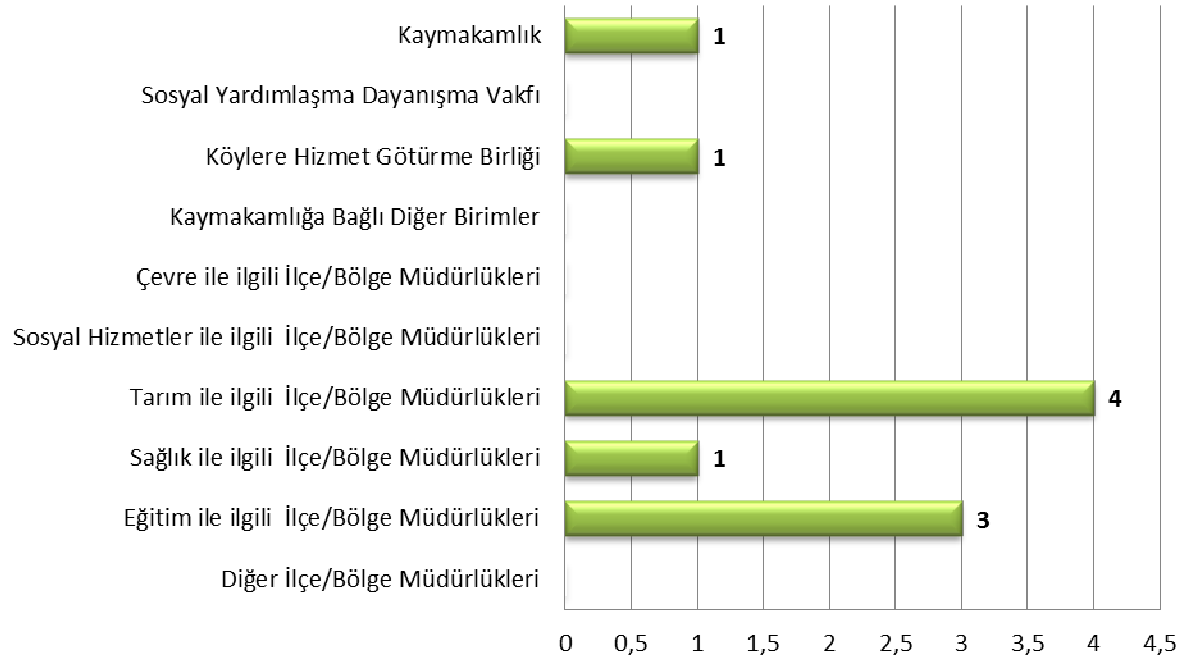
Katılımcı Düzeyi ve Profili:

Yaklaşık Katılımcı Sayısı: 30

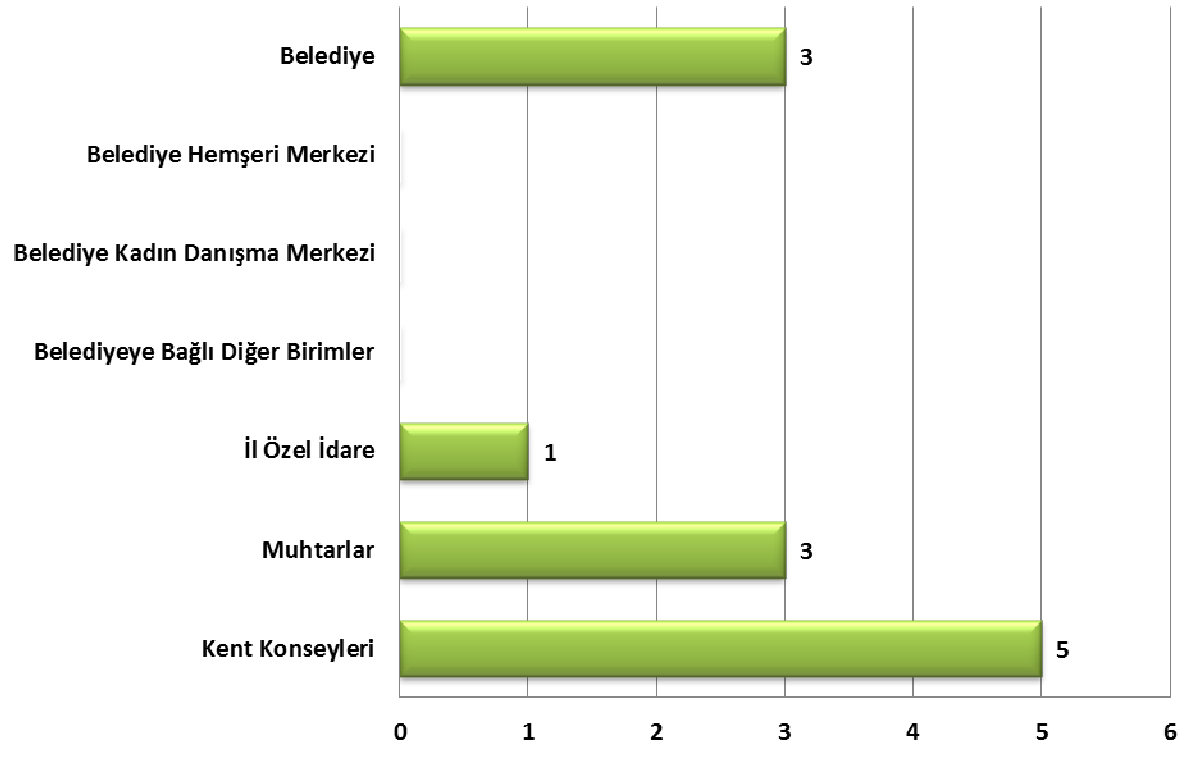
Katılımcı listesindeki Sayı: 27

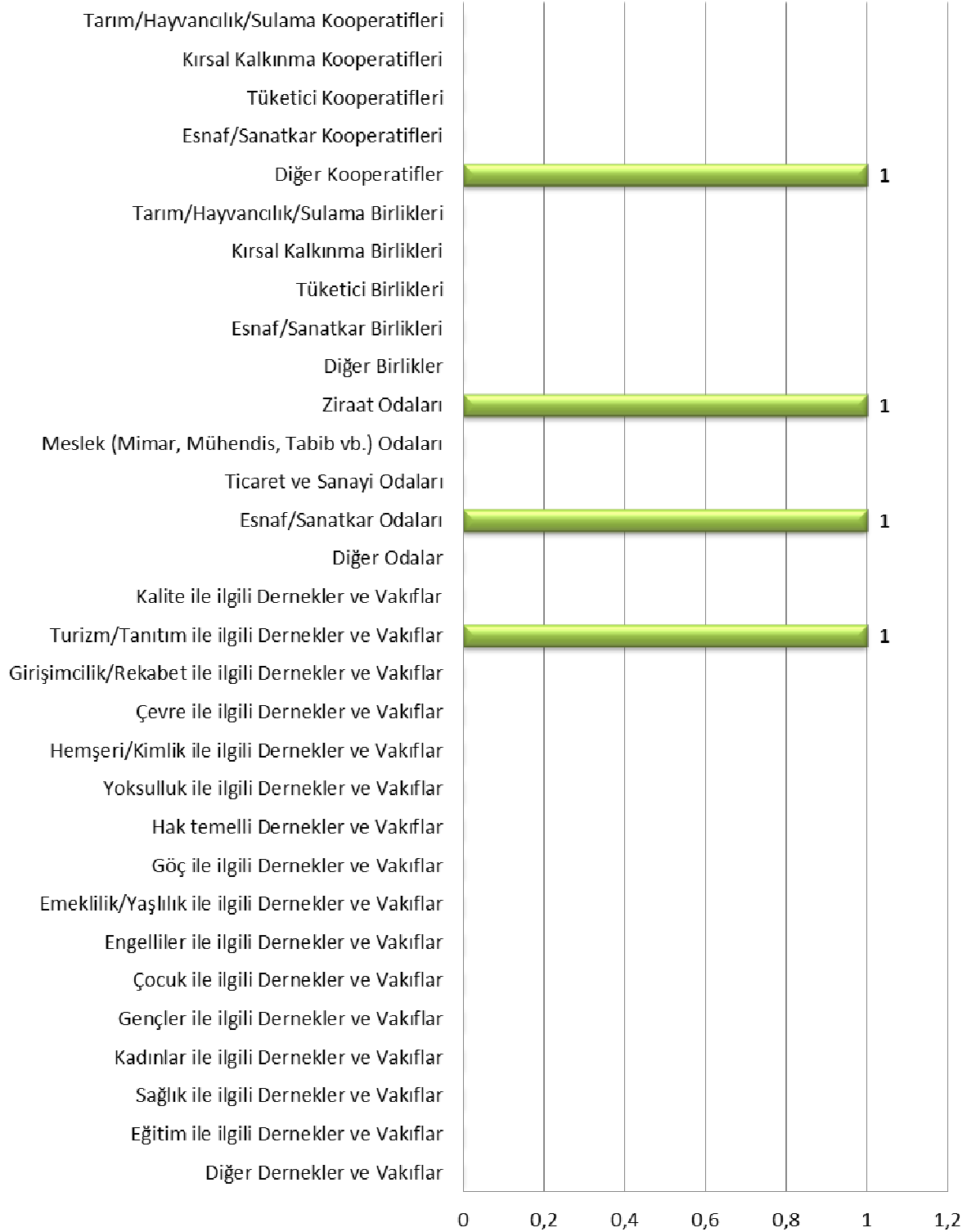
Kamudan Katılanların Dağılımı

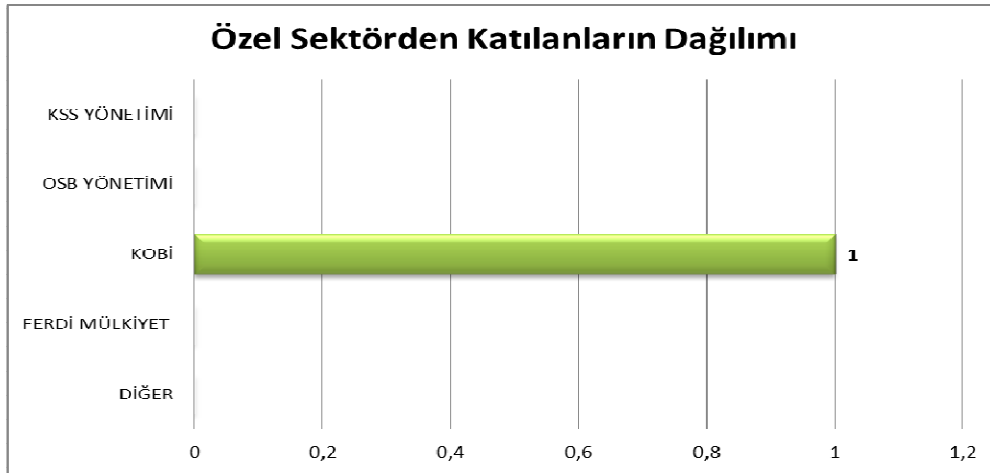

Yerel Yönetimlerden Katılanların Dağılımı

Sivil Toplum Kuruluşlarından Katılanların Dağılımı

Dağıtılan Belgeler:

İlçe Özet Raporu : 30
İZBP Özet Tablo : 30
İZBP Anketi : 30

İZBP Özet Katalog : 30
İZBP Cep Broşürü : 30
İZKA Destek Broşürü : 30
Projem İzmir Broşürü : 30

Katılımcıların Görüş, Öneri ve Talepleri - Anketler:

2010-2013 İzmir Bölge Planı'yla İlgili Görüş, Öneri ve Talepler:

- İZBP'de referans alınan 2004 DPT İlçelerin Sosyoekonomik Gelişmişlik Araştırması çalışmasında Karaburun'un Türkiye'de 872 ilçe arasında gelişmişlik açısından 84. sırada bulgulanması katılımcılar tarafından gerçekçi bulunmadı. Yereldeki kalkınma düzeyini endeksleyen benzer çalışmalarda niteliksel analizlere daha çok ihtiyaç olduğu belirtildi.
- Kümelenme analizinde kullanılan firma sayılarının ekonomik durumu açıklayan bir gösterge olduğu, ancak ilçede üretim yapmasına rağmen taşeron ya da mümessillik üzerinden diğer ilçelerde kayıtlı görünen firmaların bu analizde sapmalara yol açabileceği belirtildi (ilçede üretim yapan balık çiftliklerinin vs. diğer ilçelerde kayıtlı görünmesi gibi).
- Mekansal gösterimde ilçede üretilen çeşitli yerel ürünlere dair (enginar, hurma zeytin, kapari, nergis, mandalina, kekik, adaçayı, vb.) organik tarım potansiyelinin vurgulanması gerektiği belirtildi.
- Hayvancılık açısından keçi besiciliğinin de öncelikli bir sektör olarak İZBP'ye eklenmesi ve özellikle keçi sütüyle üretilen yerel keçi kelle peyniri, kapanisti peyniri gibi ürünlerin de öncelikli olarak değerlendirilmesi gerektiği belirtildi.

İZKA ve Temel Faaliyetleriyle İlgili Görüş, Öneri ve Talepler:

- İZKA desteklerinden yararlanmak için istenen “SGK borcu yoktur” ve “İZKA katkı payı ödenmiştir” şartının mali yapısı çok güçsüz olan belediyeler açısından sıkıntı yarattığı belirtildi.
- İZKA'nın ilçede gençlere, yaşlılara, kadınlara vb. dezavantajlı kesimlere yönelik yaygın eğitim, rehabilitasyon etkinliklerini desteklemesi gerektiği ifade edildi.

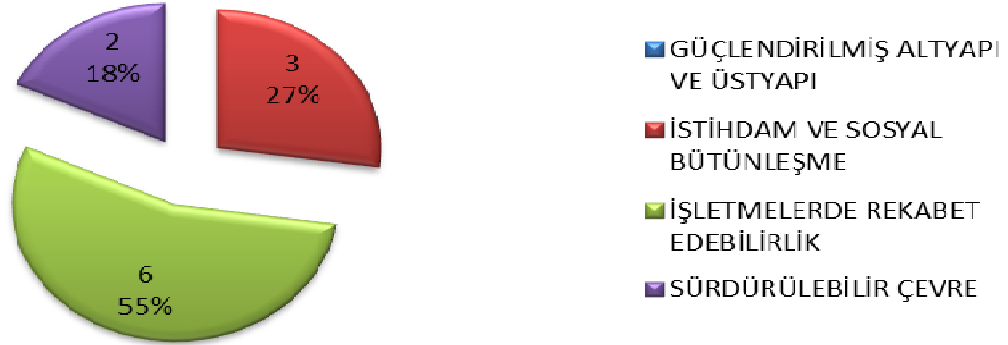
İlçeye İlgili Görüş, Öneri ve Talepler:

- Keçi yetiştiriciliği/hayvancılık/süt ürünleri: Zeytin firmalarının geniş alanları çitlerle çevirmesi, otlaklara kurulan/kurulacak rüzgar santralleri gibi nedenler yüzünden keçi sürüleri için otlak alanların çok azaldığı belirtildi. Ancak otlaklardaki toprak yapısının verimsizliği sonucu otlakların geniş olmasının elzem olduğu vurgulandı. Bu kapsamda ilçelerde oluşturulan Mera Teknik Komitesi, ilde oluşturulan Mera Tespit Komisyonu gibi kurumların ve Bakanlık bünyesinde biriken mera fonundaki kaynakların çok daha etkin biçimde çalışması gerektiği belirtildi. Yine bu kapsamda ilçeye özgü keçi kelle peyniri, kapanisti peyniri üretiminde çiftçilere standardizasyon vb. konusunda eğitim sağlayan ve hijyenik üretim yapılacak bir Yerel Peynir Atölyesi kurulması önerildi.
- Zeytincilik: İlçede plansız ve yoğun biçimde zeytin ağacı dikilmesinin bazı sakıncalarının bulunduğu aktarıldı. Buna göre örneğin yoğun biçimde ekilen yabancı zeytin türleri ilçedeki yerel tür olan hurma zeytinini yozlaştırıyor. Dolayısıyla, ilçede zeytin ekiminde yerel türlerin öncelikli olarak ekilmesi gerektiği belirtildi. Şu anda binlerce dönüm hazine arazisi çiftçiye tahsis edilerek zeytinliğe dönüştürüldüğü ancak mevcut su kaynakları tüm alanlarının sulamasına olanak tanımadığı için bunların kuruması riskiyle karşılaşılacağı belirtildi.
- Enginar: Enginar ekim alanlarının büyük oranda yitirildiği çünkü asla organik yetişemeyen enginarın yoğun üretimi sonucu gübre kullanımıyla toprağın çoraklaştığı, bunun sonucunda Karaburun havzasında enginar üretiminin ciddi biçimde azaldığı, şu anda enginarın büyük oranda çevre ilçelerden alındığı ve yine yaşanan nüfusun üretimi emek isteyen enginar yerine narenciyeye geçtiği belirtildi. Antalya ve Çukurova'dan üreticilerin gelip enginar fideleri alıp götürdüğü ve su kaynaklarının da azalmasıyla ilçede enginarın gerilediği belirtildi.
- Nergis: Nergiste yaşanan bir hastalık sonucu rekoltenin ciddi biçimde düştüğü, yine nergisin söküm-dikim makinesinin (normalde patates ekim-sökümü için kullanılan) modifiye edilerek nergis söküm-dikiminde kullanılması gerektiği belirtildi. Karaburun-Mordoğan belediyeleri ile E.Ü. Ziraat Fakültesi ve TKB destekleri ile bu makinenin Karaburun havzasında kullanılması konusunda bir TKB desteğinin karara bağlandığı ve şimdi bu konuda Ar-Ge sürecinde bulunduğu belirtildi. Yine nergisten esans üretiminin sağlanması açısından Gazi Üniversitesi ile bir arayış olduğu, şimdi ise TÜBİTAK'tan bu konuda bir destek aransa da çözümsüz kaldığı, şimdi ise KOSGEB'in ilgili desteklerinin zorlandığı bildirildi.

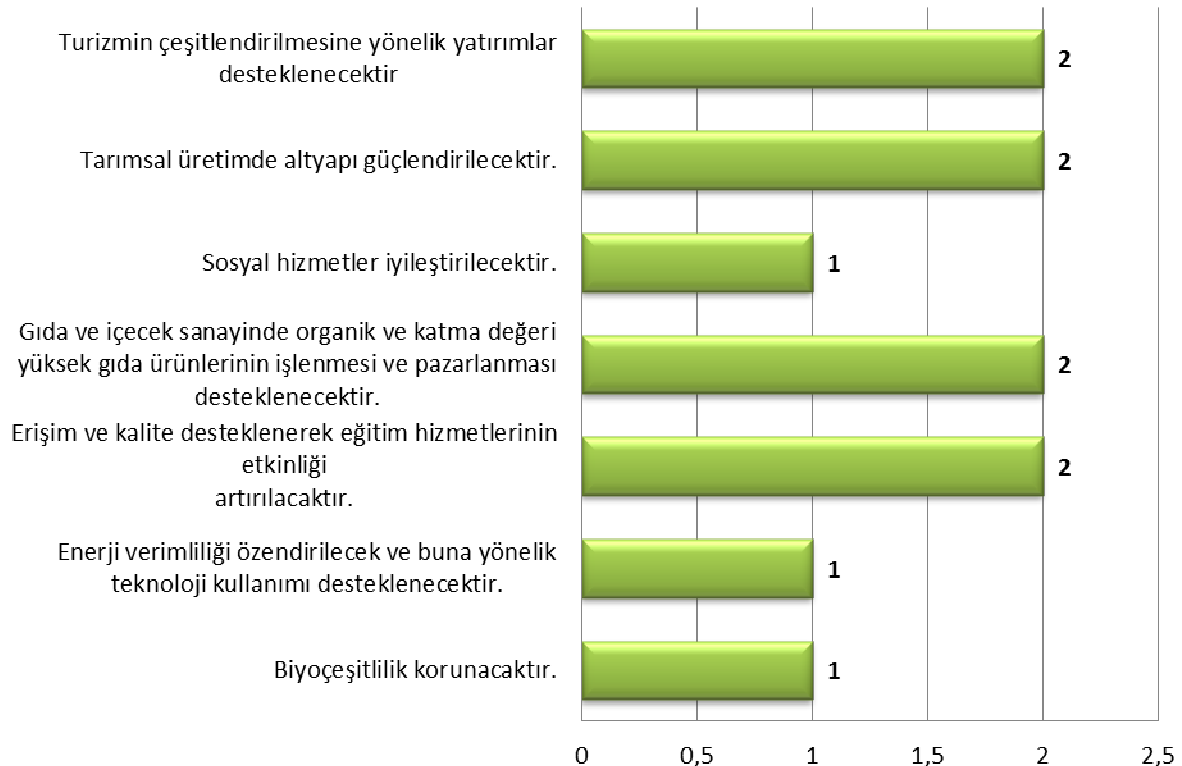
- Endemik orkide: İlçede endemik bir orkide türünün Alman bir biyolog olarak bulunup çeşmikus olarak literatüre geçirildiği bildirildi.
- Üzüm/Şarapçılık: Sadece yaş üzüm ve bunun yabandomuzlarından korunmasıyla uğraşmak yerine çok daha katma değeri yüksek bir ürün olarak şarapçılığa geçilebileceği belirtildi. Ayrıca eskiden kuru üzüm ihracatının da yapıldığı oysa son yıllarda bunun ciddi biçimde gerilediği bildirildi.
- Sulama: Bölgede su kaynaklarının azalması yüzünden Küçükbahçe Göleti'nin (Barajı) büyük bir ihtiyaç olduğu, bunun acilen kurulması gerektiği belirtildi. Karareis tarafında da bir baraj düşüncesi olduğu, şu an planlama aşaması biten Salman Barajı'nın da acilen hizmete geçirilmesi gerektiği belirtildi.
- Paketleme/işleme tesisleri: Paketleme ve işleme tesislerinin de katma değeri yüksek tarımsal/hayvansal ürünler üretmek bakımından çok önemli olduğu söylendi.
- Pazarlama: Pazarlama konusunda da (enginar, mandalina, nergis, vb. için) büyük desteğe ihtiyaç bulunduğu belirtildi.
- Rüzgar enerjisi/santralleri: Rüzgar enerjisiyle ilgili olarak ilçede 120 Mw altındaki kapasitedeki üretim tesisleri için Çevre Orman İl Müdürlüğü'nce ÇED raporu istenmediği, bu konunun yeterince araştırılmadan ve tartışılmadan ilçenin gündemine getirildiği, bugün en büyük üretici olan Danimarka'daki tüm karasal türbinlerin off-shore kıyıda açıklara çekildiği, oysa Karaburun açısından kurulacak olan türbinlerin insan ve çevre sağlığına ve tarım ve hayvancılığa büyük zarar vereceği bildirildi. Yine bir başka katılımcı da rüzgar santrallerinin yerel istihdama katkısının ne olacağını sorgulanması gerektiğini bildirdi.
- Katı atık depolama: Karaburun'daki düzensiz depolama alanının kapatılmasının söz konusu olduğu, ancak bu konuda atık ayrıştırma konusunun çözülmesi gerektiği ve bu yönde Çevre Bakanlığı'ndan bir finansman sağlanacağı bildirildi.

Anketlerdeki Somut Proje Önerilerinin 2010-2013 İzmir Bölge Planı'yla İlişkisi:

Karaburun'dan Gelen Somut Proje Önerilerinin Gelişme Eksenlerine Göre Dağılımı

Karaburun'dan Gelen Somut Proje Önerilerinin Hedeflere Göre Dağılımı

Anketlerdeki Somut Proje Önerileri:

SOSYAL KALKINMA

- Öğretmen Evi'nin kapasitesinin artırılarak yurt genelinden gelecek öğrencilere ilçenin tanıtılması önerildi.
- Okullarda kütüphane kurularak okuma sevgisinin öğrencilere kazandırılması önerildi.
- Halk Eğitim Merkezi'ne araç tahsis edilerek ilçedeki uzak köylere bu kurum üzerinden yaygın eğitim sunulması ve buralarda yaşayan halkın eğitim ve mesleki bilgi, beceri düzeyinin geliştirilmesi önerildi.

SOSYAL ve EKONOMİK KALKINMA

- Yöresel el sanatlarından karanfil kolyesi ve işleme gibi ürünlerin kadınlarca üretilip haftasonu tatilcileri için pazarlanabileceği bir işlek kurulması önerildi.
- Mordoğan'da başarılı biçimde uygulanan yapay resif projesinin Karaburun'da da uygulanarak hem denizlerdeki doğal yaşam popülasyonunun geliştirilmesi, hem de yapay resiflere gününbirlik teknelerle amatör olta balıkçılığı taşımacılığı yapacak su ürünleri kooperatifi mensubu balıkçılara ek gelir kaynağı sağlanması önerildi.
- Karaburun Kadınları Agro Turizm ve İşleme Kooperatifi üzerinden ilçedeki kadınlara ev pansiyonculuğunun özendirilmesi önerildi.
- Mülkiyeti belediyeye ait Bodrum Koyu civarında bir çay bahçesinde yerel, yöresel ürünlerin pazarlanabileceği bir hafta sonu pazarı ve kahvaltı evinin kurularak yerel yöresel ürünleri üretenlere tahsis edilmesi önerildi.

EKONOMİK KALKINMA

- Göletlerin hizmete sokularak sulu tarımın (mandalin ve enginar) desteklenmesi önerildi.
- Nergis üretiminde hastalıkla mücadele edilmesi, yine üretimi kolaylaştırmak için patates söküm makinelerinin modifiye edilerek nergis yetiştiriciliğinde kullanımı konusunda çiftçilere uygulamalı eğitimler verilmesi önerildi.
- Agro-turizm ve doğa yürüyüşleri konusunda girişimcilerin desteklenerek alternatif turizm türlerinin ilçeye kazandırılması önerildi.
- Kapari ve yöresel bitkileri işleme imalathanesi kurularak kapari ve diğer yöresel ürünlerin işleneceği ve katma değeri yüksek ürün olarak pazarlanmasına yönelik imalathane-işlek kurulması önerildi.
- Yöreye has keçi kelle peyniri ve kapanisti peynirinin üretileceği bir imalathane kurulması önerildi.

EKONOMİK KALKINMA ve ÇEVRE

- Eğlenhoca köyü organik zeytinyağı fabrikasına güneş enerjisiyle çalışan üretim tesisi ve sulama göletine de rüzgar enerjisiyle çalışan pompaj istasyonunun kurulması önerildi.

Değerlendirme – Karaburun’da Takip Edilecek Konular:

Lansman Süreci Sonucunda Ortaya Çıkan Konular:

İlçede keçi yetiştiriciliği konusunda mera ıslahı desteklenmesi, mera fonlarında biriken kaynaktan ilçeye bu amaçla kaynak aktarılması

İlgili Dış Paydaş: İl ve İlçe Tarım Müdürlüğü, Tarım Bakanlığı, Belediye, Kaymakamlık, İl Özel İdaresi, ticaret odaları ve borsaları, özel sektör vb.

İlçede keçi yetiştiriciliğinden elde edilen keçi kelle peyniri, kapanisti peyniri üretiminde çiftçilere standardizasyon ve hijyenik üretim konusunda eğitim sağlayan ve bu doğrultuda üretim yapılacak bir Yerel Peynir Atölyesi kurulması

İlgili Dış Paydaş: İl ve İlçe Tarım Müdürlüğü, Tarım Bakanlığı, Belediye, Kaymakamlık, İl Özel İdaresi, ticaret odaları ve borsaları, özel sektör vb.

Giderek genişleyen zeytinlikleri çoğaltırken ilçeye özgü yerel tür olan hurma zeytininin yozlaşmaması, korunması ve yaygınlaştırılması

İlgili Dış Paydaş: İl ve İlçe Tarım Müdürlüğü, Tarım Bakanlığı, Belediye, Kaymakamlık, İl Özel İdaresi, Ege İhracatçılar Birliği, Ege Tarımsal Araştırma Enstitüsü, ticaret odaları ve borsaları, özel sektör vb.

Zeytinlikleri ve sulu tarımı (enginar, mandalina, vb.) desteklemek için gölet ve barajlar hizmete sokulması

İlgili Dış Paydaş: İl ve İlçe Tarım Müdürlüğü, Tarım Bakanlığı, Bayındırlık Bakanlığı, DSİ II. Bölge Müdürlüğü, Belediye, Kaymakamlık, İl Özel İdaresi

Nergis üretiminde hastalıkla mücadele konusunda üreticilerin bilgilendirilmesi, nergis üretimine yönelik modifiye edilmiş patates söküm makineleri yaygınlaştırılması ve nergisten esans elde edilmesi vb. yönelik bir imalathane kurulması

İlgili Dış Paydaş: İl ve İlçe Tarım Müdürlüğü, Tarım Bakanlığı, Belediye, Kaymakamlık, İl Özel İdaresi, ticaret odaları ve borsaları, özel sektör vb.

Kapari, enginar gibi yöresel ürünlerin işlenip paketlenerek pazarlanmasına yönelik olarak bir atölye kurulması ve bu ürünlerin pazarlanması

İlgili Dış Paydaş: İl ve İlçe Tarım Müdürlüğü, Tarım Bakanlığı, Belediye, Kaymakamlık, İl Özel İdaresi, Ege İhracatçılar Birliği, Ege Tarımsal Araştırma Enstitüsü, ticaret odaları ve borsaları, özel sektör vb.

Rüzgar enerjisi santrallerinin devreye sokulmasında çevresel, ekonomik ve sosyal maliyet etki analizleri gerçekleştirilmesi ve sürecin takip edilmesi

İlgili Dış Paydaş: Belediye, Kaymakamlık, İl Özel İdaresi, İl Çevre Orman Müdürlüğü, İl ve İlçe Tarım Müdürlüğü, Çevre ve Orman Bakanlığı, Tarım Bakanlığı, vb.

Yöresel el sanatlarından karanfil kolyesi ve işleme gibi ürünlerin kadınlarca ve diğer yöresel ürünlerin çiftçilerce üretileceği bir atölye ve bunların hafta sonu ilçe/semt pazarlarıyla pazarlanabileceği bir çay bahçesi kurulması

İlgili Dış Paydaş: Belediye, Kaymakamlık, İl Özel İdaresi, ticaret odaları ve borsaları, özel sektör vb.

Ev pansiyonculuğu, doğa yürüyüşleri, agro-turizm gibi alternatif turizm türlerinin yaygınlaştırılması, bunlara yönelik bilgilendirme, mesleki bilgi ve girişimcilik destekleri sunulması

İlgili Dış Paydaş: Belediye, Kaymakamlık, İl Özel İdaresi, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Karaburun Kadınları Agro Turizm ve İşleme Kooperatifi, ticaret odaları ve borsaları, özel sektör vb.

Mordoğan'da başarıyla uygulanan yapay resif projesinin ilçenin diğer kıyı alanlarında da yaygınlaştırılması ve böylece balık çeşitliliğinin korunması ve yine özellikle geçim kaynakları daralan yöresel balıkçıların günübirlik amatör olta balıkçılarını resiflere taşımalarıyla alternatif gelir elde etmelerinin desteklenmesi

İlgili Dış Paydaş: Belediye, Kaymakamlık, İl Özel İdaresi, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, İl ve İlçe Tarım Müdürlüğü, ticaret odaları ve borsaları, özel sektör vb.

2010 - 2013 İzmir Bölge Planı'ndan Kaynaklanan Konular:

İşletmelerde Kurumsallaşma, Üretim ve Pazarlama Kapasitesinin Artırılması

- Markalaşma teşvik edilerek coğrafi işaretli ürün sayısı ve marka tescillerinin Türkiye içindeki payı artırılabacaktır.
- Coğrafi işaret tescili almış ürünlerin yurtdışında tanıtılması sağlanacaktır.

İlgili Dış Paydaş: İl Tarım Müdürlüğü, Ege Tarımsal Araştırma Enstitüsü, Tarım Bakanlığı, Belediye, Kaymakamlık, İl Özel İdaresi, ticaret odaları ve borsaları, özel sektör vb.

Sektörel Bazda Verimliliğin ve Ekonomik Çeşitliliğin Sağlanması

- Turizmin çeşitlendirilmesine yönelik yatırımlar desteklenecektir.
- Deniz turizminin kitle turizmi dışındaki çeşitleri (deniz sporları, yat turizmi, doğa turizmi vb.) çeşitlendirilecektir.
- Yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelik öncelikli yatırım alanları saptanacak ve değerlendirilecektir.
- Rüzgar enerjisi altyapı yatırımları desteklenecektir.

İlgili Dış Paydaş: Belediye, Kaymakamlık, İl Özel İdaresi, İl ve İlçe Turizm Müdürlüğü, İl Çevre ve Orman Müdürlüğü, Çevre ve Orman Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, ticaret odaları ve borsaları, özel sektör vb.

Bölge Tanıtımının Sağlanması

- Kültür ve turizm olanakları tanıtılarak turizmden elde edilen gelir artırılabacaktır.
- Deniz turizminde öne çıkan ilçelerin tanıtımı yapılacaktır.

İlgili Dış Paydaş: Belediye, Kaymakamlık, İl Özel İdaresi, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Turizm ve Kültür Bakanlığı, ticaret odaları ve borsaları, özel sektör vb.

Sosyal İçermenin Güçlendirilmesi ve Yoksullukla Mücadele

- Sosyal hizmetler iyileştirilecektir.
- Başta yalnız yaşayan yaşlı nüfusun giderek arttığı ilçeler olmak üzere yaşlılara yönelik sosyal hizmetler yaygınlaştırılacak, bu hizmetlerin çeşitlilik ve niteliği yükseltilecektir.
- Kırsal alanlarda yaşam koşulları ve iş imkanları geliştirilecektir.
- Başta söz konusu ilçeler olmak üzere kırsal ekonomideki işgücü talebi ve katma değer üretme potansiyelinin güçlendirilmesi için kırsal ekonominin çeşitlendirilmesi desteklenecek, yeni istihdam olanaklarının yaratılması ve bölgedeki genç işgücünün niteliğinin yükseltilmesine yönelik çalışmalar etkinleştirilecektir.

İlgili Dış Paydaş: Belediye, Kaymakamlık, İl Özel İdaresi, SHÇEK, İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, KOSGEB, SYDV, ticaret odaları ve borsaları, özel sektör vb.

Havza Alanları, Turizm Değerine Sahip Bölgeler ve Kırsal Alanlarda Sürdürülebilir Su ve Atıksu Yönetiminin Sağlanması

- Sanayide ve kentsel kullanımda sürdürülebilir atık su yönetimi sağlanacaktır.
- Kanalizasyon projeleri yapılacaktır.

İlgili Dış Paydaş: Belediye, Kaymakamlık, İl Özel İdaresi, İl Çevre ve Orman Müdürlüğü, Çevre ve Orman Bakanlığı, Bayındırlık Bakanlığı, İller Bankası, vb.

Sürdürülebilir Katı Atık ve Tehlikeli Atık Yönetiminin Sağlanması

- Katı atık ve tehlikeli atık depolama ve bertaraf kapasiteleri artırılabacaktır.
- Düzensiz depolama alanları kapatılacaktır.

İlgili Dış Paydaş: Belediye, Kaymakamlık, İl Özel İdaresi, İl Çevre ve Orman Müdürlüğü, Çevre ve Orman Bakanlığı, Bayındırlık Bakanlığı, İller Bankası, vb.

Hassas Ekosistemler ve Biyoçeşitliliğin Devamlılığının Sağlanması

- Bölgede ulusal ve uluslararası öneme sahip ekosistemler koruma kullanma dengesi gözetilerek canlandırılacaktır.
- Deniz ve kıyı alanları yönetim planları oluşturulacaktır.
- Doğal varlıkların korunması sağlanacak, bu alanlar ekoturizm, doğa turizmi gibi turizm çeşitlerine olanak verecek hale getirilecektir.
- Biyoçeşitlilik korunacaktır.
- Orman biyoçeşitliliğinin daha etkin korunması ve sürdürülebilir kullanımı için orman biyoçeşitliliği izleme programları oluşturulacaktır.

İlgili Dış Paydaş: Belediye, Kaymakamlık, İl Özel İdaresi, İl Çevre ve Orman Müdürlüğü, Çevre ve Orman Bakanlığı, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Turizm ve Kültür Bakanlığı, İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, Bayındırlık Bakanlığı, İller Bankası, vb.

Kentsel ve Kırsal Altyapının İyileştirilmesi

- Çevresel altyapı geliştirilecektir.
- Kanalizasyon altyapısına yönelik çalışmalara ivme kazandırılacaktır.
- Düzensiz katı atık depolama tesisleri kapatılacaktır.

İlgili Dış Paydaş: Belediye, Kaymakamlık, İl Özel İdaresi, İl Çevre ve Orman Müdürlüğü, Çevre ve Orman Bakanlığı, Bayındırlık Bakanlığı, İller Bankası, vb.